

Kantwerk in Oostende

Iedereen weet dat kantwerk in onze gewesten een Brugse specialiteit is. Toch heeft ook Oostende zijn woordje te zeggen gehad in verband met kantwerk in het onderwijs en waren er vooral voor 1900 veel winkels waar men kant verkocht.

In een reglement van de baljuw, de burgemeester en de schepenen van Oostende werd in 1779 bepaald dat er niet

meer dan 12 speldenwerk-scholen in de stad mochten gevestigd zijn. De kantwerkes, door kinderen afgewerkt, moesten ten goede komen van de *schoolvrouwen*, die er les gaven.

Geroemd

In enkele jaarverslagen van rond de helft van de jaren 1800 lezen we dat in de armen-school van de zusters van Sint-Jozef in 1842 op 574 leerlingen er 170 speldenwerkles volgden. In 1846 waren er al 190 die voor deze lessen waren ingeschreven.

In 1870 kende Oostende een tiental kantzaken die vooral aan Franse en Engelse vakantiegangers Vlaams speldenwerk verkochten. In het begin van de jaren die de Eer-

Twee kleine porceleinenkaarten van Oostendse kantwinkels (circa 1860).

ste Wereldoorlog voorafgingen, waren er steeds evenveel winkels die voor hun kantwerk werden geroemd.

Sommige middenstanders gaven zelfs sierlijke porceleinkaarten uit om bekend te maken dat ze kantwerk verkochten. Op die kaarten stond dat ze bekend waren als *Fabrique de dentelles*. We denken daarbij aan J. Haeghemans in de Langestraat 16, Renard in de Kapellestraat 5 en L'Epouse F. Freyman, pharmacien breveté in de Witte Nonnenstraat 10.

Ook in het begin van de jaren 1900 kende Oostende nog heel wat kantwinkels. In 1932 gaven zich in het Oostends handelsjaarboek nog 15 winkels op als kantverhandelende zaken. Enkele bekende namen waren Blanche Hertoghe, B. Bostoën, R. Natan, C. Dewaele, Simon en Demoor soeurs.

Opvallend is wel dat, in tegenstelling tot Brugge, de Vlaamse kantwerkstersstad bij uitstek, bijna nooit prentkaarten met afbeelding van kantwerksters in Oostende werden uitgegeven. Ooit konden we

toch een prentkaart met daarop een speldenwerkster, zittend voor haar winkel in de Dissellaan in Mariakerke, op de kop tikken.

Ladingsbrieven

Maar laat ons nog even naar de 18de eeuw terugkeren. Toen werden er geregeld fre-gatschepen geladen met goederen die naar Spanje werden verscheept. Daartussen bevindt zich bijna altijd een partij speldenwerk, waarvoor de kapitein zelf zorgde. Dit handwerk was te waardevol en te duur om tussen allerlei stukgoederen terecht te komen.

De geschiedkundige kring De Ploate is in het bezit gekomen van enkele van de ladingsbrieven, waarvan een aantal afgedrukt is in het eindwerk van Chantal Ferier, *Kant te Oostende*, waarmee zij het diploma van kantmonitrice heeft behaald.

Momenteel wordt het kantklossen in Oostende nog beoefend in enkele verenigingen, waar dames zich deze techniek kunnen toe-eigenen.

Een Oostendse kantwerkster voor haar winkel in Mariakerke (circa 1935).